

Tolna vármegye

Központi járás

(kör) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Medina

nagy (his) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

A múltban is Tolna vármegye-hez tartozott. Yelenleqi nevén kívül más neve nem volt. Település nem volt.

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Terület változás nem történt.

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határán. (Rendszerint a dülő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

Elpusztult falvak nem voltak.

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

urbéres község volt.

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

Mezőközség. Szervezeti változás nem volt.

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

Anyakönyvi szervezeti változás nem volt.

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

Nincsenek.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A határai a község körül felelnek. Szomszédos községek nyugaton Kölesd 7 km. távol. - délen Floriz 6 km. és Sívágyárd 72 km. távol. - keleten Szolvas 3 km. távol. szára.

A község határa síkság, dombos vagy hegyes dék, erdős vidék-e?

A község határa keleti-rész sík, a többi dombos vidék. Folyói a Sív és Sár víz eratorna. - A Sív a község mellett folyik el.

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, agyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3937 kat. hold (birtokivék adatai alapján).
 2786 k. hold szántó, 321 k. hold rét (kaszáló),
 244 k. hold szőlő (beültetett), 295 k. hold legelő,
 27 k. hold erdő, 22 k. hold nádas,
 242 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya)

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett rületek) és mi a nevük?

Tartoznak, Kápolna pusztája.

Vannak-e a község határával össze nem függő átárrészek, hol, mily név alatt és mekkora a területük?

nincsenek.

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen átárrészek, melyik községből valók és mily terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

nincsen.

A község vázlatos térképe csatolva 7 db
~~nincs csatolva.~~

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

7607 lélek.
 405 r. kath., 806 ref.,
 43 ág. h. ev., 7 izr., egyéb 749, unit. 2
 nemzetiség szerint: 7449 magyar, 3 német, tót,
 rutén, oláh, horvát,
 749 szerb egyéb

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Belterületen: 7206, Kápolna pusztán: 734, Kőbánya lakott területen: 234. A határon elcsúszott tanyákon: 27.

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a lutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

Népesebb lakott helyek a Kápolnai Kőbánya, a községtől 3-4 km. távol 234 lélek körül.

3. A népesség zömének foglalkozása (földművelés, ipar, bányászat, földművelési vagy ipari apszám-kereset stb.).

Földművelés.

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házadózási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

Belterületen van 255 ház, 487 lakásrész, Kőbányán 69 ház 97 lakásrész, Kápolna pusztán 8 ház (cselédlakás) 34 lakásrész, a határon elcsúszottan 7 ház 9 lakásrész. Községháza és községi iskola.

A községben levő állami és más középületek.

255
69
8
34
7
9

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előjárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidijias irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy)

Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi bíraskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Bíró. Törvény- (másod-) bíró. ⁷ esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám ¹
² jegyző, ... segédjegyző, ... orvos
..... állatorvos, ... ¹ irodai alkalmazott,
..... pénztári alkalmazott, ... egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

² kishíró (küldönc), ... ¹ bába,
² éjjeli őr és ..... ⁵ gazdasági alkalmazott.

..... km.
¹⁰ virilista, ... ¹⁰ választott tag, ... ⁴ pótag

..... A község ¹ választókerületet alkot.
nincsen.

- *Lelesvár* ¹⁹ km.
- *Lelesvár* ¹⁹ km.
- *Telma* ¹⁴ km.
- *Mező* ¹³ km.

Csendőrség székhelye *Hidya puszta* ³ km.

Van, ... tag. Nincs.

Van. Nincs.

nincs.

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság ..... tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

Körorvos székhelye és annak távolsága: Kölesd 6.5   km.

nagánorvos lakik a községben: —

bábák száma: 7

a lakóhelye és annak távolsága: —   km.

es magánbábák száma: 7

lebbi gyógyszerár hol van és milyen távol?   Kölesden 6.5   km.

lebbi kórház hol van és milyen távol?   Lelesvárd 19   km.

szegényház vagy más jóléti intézmény?   —   Van   —   szegényház   —   Nincs.

ház, gyermekmenhely telep)

A gondozott szegények száma: —   intézeti ápolásban,   —   magán ápolásban.

itt gyermekek száma?   —   gyermek.

Milyen a község ivóvize?   Egészséges

rtézi kutja vagy vízvezetéke?   Nincs. Művi folyóvíz egészséges

z, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.

rsatornázása?   Nincs

Korcsmák és vendéglők száma?   3   korcsma,   —   vendéglő,   —   kávéház.

zálloda, fogadó és hány?   Nincs

községben közfürdő?   Nincs

Van-e a község határában gyógyfürdő,   Nincs

vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?

telep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva?   —

E) Törvénykezési beosztás.

Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Lelesvárd 19   km.

ásbírószék székhelye és távolsága?   Lelesvárd 19   km.

F) Pénzügyi beosztás.

Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és tá-
volsága: Lelesvárd 19   km.

székhelye és távolsága: Lelesvárd 19   km.

székhelye és távolsága: Tolna 14   km.

székhelye és távolsága: Pécs — 80   km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középsiskolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:
Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Ktr. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

1 községi elemi iskola 1 tanteremmel
1 reform. " " " " "
1 ny. kel. " " " " "

Nincs.

Óvoda nincs
nyári menedékház van.

Levente egyesület van.

Lelkeskörűl 19

km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Israelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párbér és egyénekenként időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

Református anyae gyház, mely a
olmánytuli egyh. kerülethez tartozik.
Nile.

ny. kel. anyae gyház, tartozik a
Budapesti ny. kel. püspökséghez.
A ref. püspökség székhelye: Budapest.

gyüleke 18 km.

Nincs.

Ref. és ny. keleti egyháznál id
ről-időre kivetett adó.

Más nincsen.

Nincs.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvédemlék vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozdóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

" Polgári olvasókör " és " Ifjúsági
egyesület " nek van könyvtára.

Nincsen.

Nincsen.

van. Polgári olvasókör és Ifjúsági
egyesület.

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

község forgalmi helyzete. Fő közlekedési úrszágut, megyei ut, annak elnevezése, községtől való távolsága). A község fekvő hidak, kompok, révek stb.

vasúti összeköttetése, fő- vagy mellék- vasúti állomása, mi az elnevezése, melyek és egyéb rakodóhelye? Ipari utak. Közúti vasutak.

összeköttetés, a község mentén vagy távolságra, melyik folyón, hol a hajó

postája, távirat, távbeszélő állomása?

Melyik községi közlekedési útvonalhoz a község?

Melyik (közúti) utak hossza?

van-e kövezet-vámszedési joga.

Limonotornya - Heleszvári lakosság helye épített megyei út a község helye - távolságától 3 km. távolságra. Vasúti állomáshoz vezető leépített megyei út. Fő és főúton van hidak.

Feribogárd - Heleszvári vasúti vonalon lévő Hídja jásztelek vasúti állomás mellett és egyéb rakodó helye.

Nincs.

Helyben postahivatal van. Heleszvári postája és községben távirat hivatal. Medria - község, és Medria Zombor útvonalhoz.

28

km.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

gazdálkodási viszonyok. Nagybirtokok (1000 hold) száma és terjedelme tulajdonosok közepbirtokok száma és terjedelme. (100—500) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. gazdasági jellege a lakosság zömének szerint:

művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdaság? Szervezve van-e a birtokossági tanács?

van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

van-e legelő-rendtartás?

van-e közös erdő? Van-e szervezete?

gazdálkodás székhelye és annak távolsága.

van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, és melyik borvidékhez tartozik?

van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

van-e ültetve?

Nagybirtokos gazdálkodás. Heleszvári birtokosok 7-8 hold.

Nagybirtokos nincs.

Közepbirtokok átlagos kiterjedése 8 hold.

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

van-e erdőrendtartás? Van-e birtokosok tanácsa? Nincs.

Nincs.

Nincs.

Nincs.

Nincs.

Heleszvári, 10 km.

Heleszvári község lakosság nincs. Heleszvári községhez tartozik.

van, 7 hold hold terjedelmű.

Faján, 1/2 részben.

7. Vizrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzüintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányaüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Nádor eratornya tavasmlot
Kékesfehervár.
Nincs.

Kékesfehervár 100 km.

235 ló, 825 szarvasmarha,

7260 sertés, 825 juh

Flaszonállatok tenyésztése.
Növelés 6.5 km.

Telna 14 km. és Kékesvárd 19 km.

Kékesvárd.

Nincs.

Kékesvárd.

3 megkezeskedés és 1 "Flaszon" szövetkezet

Hitel- és pénzüintézetet 3500.000 k. alapító
kével.

"Flaszon" foglalkozási és szövetkezet
"Szövetkezet"

4 cipész, 3 levőár, 2 orvostudós, 1 áruházi,
1 bográny, 1 pék, 2 borbély.

Nincs.

Nyitott szobákban 100000 k. munkások
társa 6 munkással.

Kékesfehervár 100 km.

Kékesvárd 19 km.

Nincs.

Nincs.

Korai fonás raját szövetkezetre.

V. Községi vagyon és háztartás.

község tulajdonát képező középületek és száma.

Község házaiban van 2 vízellátó helyiség és 2 laboratóriális jegyzői lakás.

los célokat szolgáló épületek (jegyzői, itói lakás: a házak, a lakások és azok k száma).

Község: vízellátó tanterem és 2 lak. Mészáros tanítói lakással.

jegyzői, körorvosi lakás, a székhely y a községek közös tulajdona-e (csak özségben töltendő ki)?

nyári menedékház tanterem és 1 laboratóriális dolgozó lakással.

özség tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

28

kat. hold szántó és rét,

36 h

legelő,

5

kat. hold erdő,

egyéb

706 hold rét és vizek

rit kezel házilag, haszonbérileg, kisha- en?

17 holdat házaikban kezel a község, 5 holdat bérlésbe.

ik és alkalmazottak földjavadalma (az rint felsorolva). Mily kiterjedésü.

Kerülő jegyzői földjavadalma 6 hold.

k a lakosság hasznára szolgáló ingat- ló, erdő, kavics, homokbánya stb.)

36 hold víznyelési legelő sertés- legeltetésre szolgál.

gi közüzemek (a község tulajdonában) vízművek stb.

Trücs.

yéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. karékpénztár. Községi korcsma stb.

Hálalásati és vándorlásati jog beírva van a törvénybe.

községre kivetett egyenes adók összege:

Földadó 14.250 K 73 f. Házadó 2878 K

54 f. Ált. kereseti adó 7304 K 90 f. Tár-

sulati adó 54 K f. Vagyon- és jöv.

adó 2373 K 50 f.

l nem sorolt más községi és közjövö-

Most és más jogszabályok: adó és ártóvalános kereseti adó!

I. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

Víznyelési és jegyzői laboratóriális építése-
s, járdák és villanyvilágítás létesítése.

Mexidun, 1925 november 17-én.

község pecsétjének lenyomata:

Mexidun
Községi (tör-) jegyző.

Medina község határainak alvirketi térképe.
1:2000.

